

Förbundsmästerskap SPF Seniorernas Hjärnkoll 2019

Grundomgång – 16 frågor

- 1. Hur lyder första textraden i Elvis Presleys comeback-låt "In The Ghetto" från 1969?**

Svar: "As the snow flies"

(Alltså inte "On a cold and gray Chicago morning" som man lätt kan få för sig)

- 2. Vad är avbildat på baksidan av en ny svensk (idag gällande) 500-kronors sedel?**

Svar: Öresundsbron

a.

- 3. Den 25 september fick vi för första gången en svensk kvinna i rymden. Vad heter hon?**

Svar: Jessica Meir (Hon har både svenskt och amerikanskt medborgarskap)

- 4. Vad kallas denna dansrörelse, som ofta även används som segergest?**

Svar: Dab (Man kan säga att man dabbar eller gör en dab)

- 5. På vilken stads gator går man runt i den amerikanska originalversionen av Monopol från 1935?**

Svar: Atlantic City

SPF Seniorerna

Hantverkargatan 25, Box 225 74, 104 22 Stockholm
Tel 08-692 32 50 info@spfseniorerna.se
Org nr 123456 7890 Pg 1234567-8 Bg 1234-5678
www.spfseniorerna.se

- 6. "Sista hindret, och östtysken faller. Östtysken faller!" är ett känt idrottsreferat signerat Sven Plex Petersson, från Montreal-OS 1976 när Anders Gärderud vann OS-guld på 3 000 meter hinder. Men vad hette östtysken (efternamn räcker)?**

Svar: (Frank) Baumgartl

- 7. Vilket år föddes både Adolf Hitler och Charlie Chaplin?**

Svar: 1889 (Hitler föddes 20 april och Charlie Chaplin 16 april)

- 8. Vilket sammansatt ord på sex bokstäver är det sista i Svenska Akademiens ordlista i senaste upplagan (nr 14 från 2015)?**

Svar: Övärld

- 9. Vad betyder "fem og halvfems" på danska?**

Svar: 95 (Halvfems är 90 och sen lägger man till 5 före det)

- 10. Vilken Egypten-född man utsågs av Rapportredaktionen till Årets svensk 1985?**

Svar: Refaat El-Sayed (Finansmannen som på 80-talet köpte bolaget Fermenta och bland annat påstod att han var doktor i biokemi)

- 11. Vad heter det vita, halvmåneformade området på fingernaglarna med ett latinskt ord som betyder "liten måne"?**

Svar: Lunula (diminutiv av måne "luna" på latin)

- 12. Skärtorsdagen och långfredagen har ju de flesta koll på, men vad heter onsdagen som föregår skärtorsdagen under påskveckan?**

Svar: Dymmelonsdagen. Namnet kommer av att man under medeltiden ersatte klockringningen med dova slag av en dymmel – en träkläpp. Det var enligt traditionen även den dagen som Judas Iskariot förrådde Jesus. OBS! Vissa kan svara Askonsdag men denna infaller efter fettisdagen, vilket är tisdagen efter fastlagssöndagen i början av fastan.

- 13. Den svenske kungen Oscar II tvingades ändra sitt valspråk. Varför var han tvungen till det och vilket år skedde det? Båda svaren ska vara rätt för att ge poäng.**

Svar: Hans valspråk var "Brödrafolkens väl", men **1905 upplöstes unionen** mellan Sverige och Norge, så då tvingades han byta till "Sveriges väl"

14. Varför drog många svenskar en nylonstrumpa över TV:n i april 1962?

Svar: I ett klassiskt aprilskämt från SVT (då under namnet Sveriges Radio) den 1 april 1962 så lurade man svenskarna att man kunde få färg-TV om man gjorde så

15. Vid ”julfreden 1914” i Belgien under första världskriget gjorde tyskarna och britererna upp med annat än vapen. På vilket omskrivet sätt möttes de två sidorna mellan skyttegravarna?

Svar: I en fotbollsmatch

16. Vad heter sjukdomen som i dagligt tal ofta kallas för glutenintolerans?

Svar: Celiaki

Utslagningsomgång – 8 frågor

1. Vilken färg är det på gammelsmurfens mössa? Svar: Röd (De andra smurfarna har vita mössor)

2. Vad heter Sydamerikas till ytan minsta självständiga stat?

Svar: Surinam (Franska Guyana och Falklandsöarna är mindre, men är inga självständiga stater)

3. Under vilket namn är artisten Thomas Hicks mer känd?

Svar: Tommy Steele

4. Vilket nordiskt lands nationaldag ligger tidigast på året?

Svar: Norges, 17 maj
(Danmark: 5 juni – Sverige: 6 juni – Island: 17 juni – Finland: 6 december)

5. Hur lyder Ohms lag, uttryckt som en formel?

OBS: Formeln kan skrivas på 3 sätt. Vi kommer att godkänna alla 3..

Svar: $U = R \times I$ (kan också skrivas som $I = U/R$ eller $R = U/I$)

(U = Spänning)

(I = Ström)

(R = Resistans)

SPF Seniorerna

Ohms lag beskriver förhållandet mellan elektrisk spänning, elektrisk resistans och elektrisk ström för en linjär resistor

6. Kim Jong-Un heter Nordkoreas statschef, men vad heter Sydkoreas statschef och president?

Svar: Moon Jae-In

7. Många av Maria Langs deckare utspelar sig i den fiktiva staden Skoga. Vilken verklig stad är det som åsyftas, en stad där Maria Lang själv bodde och där filmatiseringarna har spelats in?

Svar: Nora (Maria Lang, som egentligen hette Dagmar Lange, bodde i Nora fram till sin död och ligger även begravd på Norra Kyrkogården i Nora)

8. Hur många riksdagsplatser fanns det i Sveriges riksdag den 12 september 1976?

Svar: 350 stycken (En vecka senare, på valdagen, ändrade man antalet riksdagsplatser till 349, så att det inte kunde bli dödläge mellan blocken, vilket det blev 1973)

Final – 16 frågor

1. I vilken film spelar Overlook Hotel en stor roll?

Svar: The Shining (från 1980, regisserad av Stanley Kubrick och med Jack Nicholson i huvudrollen)

2. I vilken stad ligger Fiskarbastionen, fästningen som stod färdig 1902?

Svar: Budapest (Halászbástya heter den kända byggnaden på ungerska)

3. Vilken app har den här logotypen?

Svar: WhatsApp (med appen kan man ringa, skicka meddelanden, filmer mm)

a.

4. Vad heter den numera bortgångne DJ:n Avicii's mamma?

Svar: Anki Lidén (Hon är en känd skådespelerska som även har ännu en känd son – Anton Körberg – vars pappa är Tommy Körberg)

5. Årets fysik-pristagare av IgNobelpriset (ett alternativt, mer lättsamt, Nobelpris) fick nu i september priset för att de visade hur den australiska vombatens bajs får sin ovanliga form.

Vilken form har vombatens bajs?

Svar: Bajset är faktiskt **kubformat** (Vombaterna har en väldigt elastisk tarmvägg)

6. Vilken delstat i USA kallas även The Garden State?

Svar: New Jersey

7. Vad mäter man med hjälp av Scoville-skalan?

Svar: Styrka/hetta i mat (Det man mäter är halten av kapsaicin i födoämnen, men det är lite elakt att kräva det som svar. I praktiken handlar det ju om hur starka man upplever att olika födoämnen är och oftast är det olika former av chilipeppar det gäller.)

8. Vem utsågs den 10 september 2019 till ny arbetsmarknadsminister?

Svar: Eva Nordmark

9. "Old Tjikko" i Dalarna är minst 9 500 år gammal och tros vara äldst i sitt slag i hela världen. Vad är "Old Tjikko" för något?

Svar: Ett träd (en gran, närmare bestämt)

10. Vem vann TV4-programmet "Idol" 2018? Förnamn räcker.

Svar: Sebastian (Walldén)

SPF Seniorerna

11. Hur mycket tårvätska producerar ett spädbarn första veckan?

Svar: Ingen tårvätska alls (Det tar minst tre veckor innan ett spädbarn börjar producera tårar)

12. Vilket är det enda tal som inte går att skriva med romerska siffror?

Svar: 0

13. I vilken världsdel har Dakarrallyt avgjorts sedan 2009?

Svar: Sydamerika

Rallyt, som tidigare även kallades Paris-Dakar-rallyt, gick traditionellt mellan Paris och Senegals huvudstad Dakar, men på grund av oroligheter i Afrika flyttades rallyt till Sydamerika från och med 2009. Från och med 2020 kommer rallyt dock att avgöras i Saudiarabien.

14. Vilken känd modeskapare stod bakom nazistiska SS svarta uniformer?

Svar: Hugo Boss

15. RUT-avdraget är ett omdebatterat skatteavdrag. Vad står "RUT" för?

Svar: Rengöring, Underhåll och Tvätt (ROT står för övrigt för Renovering, Ombyggnad och Tillbyggnad)

16. Vid hur många grader Fahrenheit kokar vatten?

Svar: 212 grader (vilket då motsvarar 100 grader Celsius)